

„Jem żeby żyć, a nie żyję żeby jeść”

Koordynatorzy innowacji:
Iwona Kasprzak
Iwona Biel

Miejsce realizacji
Szkoła Podstawowa Nr 49 im. Janusza Kusocińskiego
w Częstochowie

Typ innowacji:
Programowo - metodyczna

Termin realizacji:
27.01.2018 r. – 30.05.2018 r.

Inspiracją do opracowania innowacji stały się spostrzeżenia nauczycieli dotyczące nawyków żywieniowych uczniów zaobserwowanych podczas przerw szkolnych, wycieczek i wyjść uczniów poza teren szkoły. Niepokój wzbudza fakt spożywania przez młodzież bardzo dużych ilości słodczy, chipsów, słodzonych napojów gazowanych, oraz innych mało wartościowych, a niekiedy wręcz szkodliwych dla zdrowia produktów spożywczych. Problemem współczesnej młodzieży jest nie tylko jakość, ale także nieregularność spożywania posiłków. Z rozmów z uczniami, a także ich rodzicami wynika, że wielu z nich nie spożywa śniadania w tradycyjnej postaci, ale zastępuje je słodkimi lub słonymi przekąskami. Znajomość zasad prawidłowego żywienia i ich przestrzeganie jest nieodzownym warunkiem prawidłowego rozwoju fizycznego i psychicznego. Brak wykształconych właściwych nawyków żywieniowych, powielanie złych nawyków żywieniowych rodziców, łatwy dostęp do dań typu fast-food, słodczy, chipsów, mały poziom aktywności fizycznej skutkują złym samopoczuciem a w konsekwencji wieloma chorobami. Wśród dzieci i młodzieży obserwuje się narastające zjawiska nadwagi, które wpływają negatywnie na zdrowie zwiększając ryzyko chorób przewlekłych. O problemie nadwagi i otyłości u dzieci i młodzieży alarmuje również Światowa Organizacja Zdrowia (WHO). To prawidłowy model żywienia odgrywa istotną rolę w profilaktyce takich chorób jak miażdżyca, nadciśnienie tętnicze, cukrzyca typu 2, osteoporoza czy choroby nowotworowe.

Działania objęte innowacją zostaną włączone w proces dydaktyczno- wychowawczy i mają na celu rozwijanie dbałości o własne zdrowie, oraz uzyskanie pełniejszej wiedzy na temat prawidłowego żywienia, tematyki konsumenckiej oraz konsekwencji zdrowotnych niewłaściwego odżywiania. Zdobyta wiedza zostanie zastosowana w codziennym życiu, co wpłynie na poprawę kondycji zdrowotnej i eliminację złych nawyków żywieniowych. Stosowanie metod i technik aktywizujących pozwoli na dużą swobodę działania uczniów, wzrost kreatywności i zdolności twórczego myślenia, a nauczyciel będzie przede wszystkim przewodnikiem oraz doradcą wspierającym i kierującym pracą uczniów. Stosowane metody uatrakcyjnią proces dydaktyczno- wychowawczy, a uroczystości i imprezy organizowane w formie zabaw i konkursów międzyklasowych sprzyjać będą nie tylko utrwalaniu wiedzy, ale także integracji zespołów klasowych.

Innowacja obejmuje uczniów Szkoły Podstawowej Nr 49 im. Janusza Kusocińskiego w Częstochowie. Realizacja zadań przebiegać będzie w dwóch grupach wiekowych - klasy edukacji wczesnoszkolnej, oraz kl. 4-7 i 2-3 oddziałów gimnazjalnych.

Cele ogólne:

- promowanie zdrowego stylu życia poprzez edukację w zakresie żywienia
- kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych
- promowanie aktywności fizycznej jako elementu zdrowego stylu życia
- korzystanie z różnych źródeł informacji

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- wyjaśnia rolę poszczególnych składników pokarmowych (białek, węglowodanów, tłuszczów soli mineralnych, witamin, wody) dla prawidłowego funkcjonowania organizmu
- wymienia źródła poszczególnych składników pokarmowych
- stosuje zasady prawidłowego żywienia, uzasadnia konieczność systematycznego spożywania owoców i warzyw
- układa jadłospisy korzystając z zasad piramidy żywieniowej
- wyjaśnia i wie jak obliczyć BMI
- analizuje konsekwencje zdrowotne płynące z niewłaściwego odżywiania się
- wymienia korzyści płynące ze stosowania diety zbilansowanej
- rozumie informacje zawarte na etykiecie produktu spożywczego
- właściwie posługuje się pojęciami: żywność ekologiczna i żywność genetycznie zmodyfikowana
- współpracuje w zespole, jest kreatywny.

Sposób realizacji:

Metody: przy realizacji innowacji pedagogicznej obok metod podających (pogadanka, prelekcja) dominować będą metody i techniki aktywizujące: burza mózgów, metoda projektu, dyskusja, gry i konkursy dydaktyczne, technika niedokończonych zdań.

Wykorzystywane będą technologie informacyjno - komunikacyjne (TIK).

Formy: praca w grupach, praca indywidualna, warsztaty, spotkania, konkursy.

Harmonogram działań

Lp.	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Uwagi
1.	Rozmowy, pogadanki, na poziomach klas na temat znaczenia zdrowego odżywiania, zasad żywienia. Wyjaśnienie pojęcia dieta. Wykonanie prac plastycznych i stworzenie mini albumów „Wybieram zdrowe odżywianie” Przygotowanie prezentacji multimedialnych w klasach starszych „Wybieram zdrowe odżywianie”	od stycznia do kwietnia 2018 r. luty 2018 r. Luty 2018 r.	Wychowawcy, nauczyciel biologii, przyrody Koordynator Iwona Kasprzak + wychowawcy klas edukacji wczesnoszkolnej Iwona Biel	Podczas zajęć z wychowawcą, lekcje biologii i przyrody
2.	Dokonanie we współpracy z pielęgniarką szkolną ważenia uczniów, w celu dokonania oceny BMI i określenia indywidualnych potrzeb (opcjonalnie, tylko w przypadku chętnych uczniów). Wyjaśnienie czym jest BMI, ocena masy własnego ciała.	Styczeń – luty 2018 r.	Pielęgniarka szkolna	
3.	Nawiązanie współpracy z dietetykiem – spotkanie i prelekcja	Styczeń – luty 2018 r.	Iwona Kasprzak, Iwona Biel	
4.	Warsztaty pod hasłem „Talerz zdrowia” Wykonanie na papierowym talerzyku dowolną techniką zestawów zdrowych i wartościowych produktów. „Zdrowo i kolorowo” - opracowanie indywidualne lub w zespołach przepisu na zdrową potrawę z podaniem źródła pozyskania przepisu, dokładną	Marzec 2018 r. Marzec 2018 r.	Wychowawcy edukacji wczesnoszkolnej kl. I Wychowawcy edukacji wczesnoszkolnej kl. II	

	ilością użytych produktów i uzasadnieniem dlaczego ta potrawa jest „zdrowa”. Opracowanie przykładowego jadłospisu dla ucznia klasy trzeciej na jeden dzień z uwzględnieniem 5 posiłków. Krótkie uzasadnienie dlaczego prezentowany jadłospis jest godny polecenia.	Marzec 2018 r.	Wychowawcy edukacji wczesnoszkolnej kl. III	Zwycięskie jadłospisy (danie obiadowe), lub przepisy klas drugich po uzgodnieniu z intendentem szkoły mogą być przygotowane dla uczniów korzystających z obiadów szkolnych.
5.	Warsztaty pod hasłem „Z nabiąłem mi do twarzy”	Kwiecień 2018 r	Koordinator Iwona Kasprzak + wychowawcy klas edukacji wczesnoszkolnej	
6.	Konkurs graficzny na ulotkę promującą zdrowe odżywianie. Przygotowanie prezentacji na temat zaburzeń odżywiania (otyłość, bulimia, anoreksja). Warsztaty pod hasłem „Zdrowie mam, bo o nie dbam” Szkolny konkurs „Jestem strażnikiem swojego zdrowia” Opracowanie tabeli kaloryczności produktów i czasu potrzebnego do ich spalenia podczas wysiłku fizycznego. Opracowanie prostych zestawów ćwiczeń wspomagających utrzymanie prawidłowej wagi i sprawności ruchowej. Wdrożenie podczas zajęć lekcyjnych opracowanych zestawów, celem ich prawidłowego wykonania i utrwalenia.	Marzec 2018 r. Marzec 2018 r. Kwiecień 2018 r Maj 2018 r. Maj 2018 r. Od stycznia do maja 2018 r.	Koordinator Iwona Biel + nauczyciele informatyki Iwona Biel Iwona Biel Iwona Biel Iwona Biel Nauczyciele wychowania fizycznego	Najlepsze ulotki zostaną powielone i rozdane na zebraniu z rodzicami.

7.	Udział w konkursach i projektach edukacyjnych organizowanych przez inne placówki i instytucje.	Podczas realizowania innowacji	Iwona Kasprzak, Iwona Biel	
	Gazetki tematyczne na korytarzu szkolnym.	Styczeń – maj 2018 r.	Iwona Kasprzak, Iwona Biel	
	Podsumowanie innowacji – spotkanie pod hasłem ”Zdrowie mam, bo o nie dbam”	Maj 2018 r.	Iwona Kasprzak, Iwona Biel	

Oczekiwane efekty:

- wzrost wiedzy uczniów na temat prawidłowego odżywiania
- wprowadzanie zasad zdrowego żywienia w codziennym życiu
- przestrzeganie zaleceń piramidy żywieniowej
- ograniczanie spożywania produktów z dużą ilością soli, cukru, tłuszczów nasyconych
- rozumienie potrzeby stosowania zbilansowania diety pod względem energetycznym i odżywczym
- dokonywanie świadomych wyborów przy zakupie produktów spożywczych
- dostrzeganie korzyści płynących z prawidłowego odżywiania się
- integracja uczniów, wzrost aktywności i kreatywności uczniów

Ewaluacja

Do ewaluacji zostaną wykorzystane następujące narzędzia: ankieta dla uczniów, ankieta dla rodziców, obserwacja zaangażowania uczniów w poszczególne działania.

Z wynikami ewaluacji zostaną zapoznani uczniowie, rodzice, oraz Rada Pedagogiczna Szkoły Podstawowej Nr 49 im. Janusza Kusocińskiego w Częstochowie.